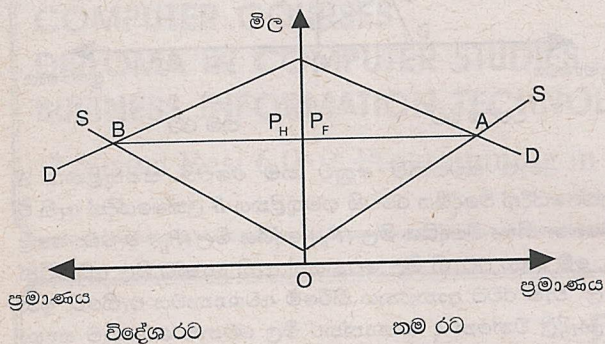

මේ දක්වා අපි සාකච්ඡා කළේ තම රටට වඩා විදේශීය රටෙහි භාණ්ඩ මිල අඩු තත්ත්වයක් පවතින විට විදේශ වලින් තම රටට භාණ්ඩ ආනයනය සිදුවීමට ඇති අවකාශයයි. නමුත්, මීට වෙනස්ව විදේශීය රටට වඩා තම රටේ මිල අඩුව පවතින තත්ත්වයන් තුළ තම රටෙන් විදේශීය රටවලට අපනයනය කරන ආකාරයද පාඨකයාට සිතා ගැනීමට පිළිවන. ඉහත සෑම රූප සටහනකටම අදාළව, නමුත් ඊට වඩා ප්‍රතිවිරුද්ධ ඉල්ලුම් හා සැපයුම් තත්ත්වයන් ඇතුළත් ප්‍රස්ථාර සටහන් ගොඩ නැගීමෙන් තම රටෙහි මිල විදේශ රටට වඩා අඩු තත්ත්වයන් පෙන්නුම් කෙරේ. ඒ අනුව භාණ්ඩ තම රටෙන් විදේශ රටට අපනයනය කිරීමට මග සැලසෙන තත්ත්වයන් ඒ තුළින් දක ගැනීමට පුළුවන.

ජාත්‍යන්තර වෙළඳාමක් සිදුවිය නොහැක්කේ රටවල් අතර මිල වෙනසක් නොපවතින භාණ්ඩ සම්බන්ධයෙන් පමණි. ප්‍රායෝගිකව එවැනි භාණ්ඩ දුලබ වන නමුත් සංකල්පමය වශයෙන් එවැනි මිල සමානත්වයට හේතු වන්නේ රටවල් අතර සමාන ඉල්ලුම් හා සමාන සැපයුම් තත්ත්වයන් ඇති විටයි. එවැනි තත්ත්වයක් රූප සටහන් 4 මගින් දක්වේ.

රූප සටහන 4

A ලක්ෂයෙන් තම රටෙහි සමතුලිත ලක්ෂයන් B ලක්ෂයෙන් විදේශ රටෙහි සමතුලිත ලක්ෂයන් දක්වේ. මෙහිදී රටවල් අතර ඉල්ලුම් තත්ත්වයන් මෙන්ම සැපයුම් තත්ත්වයන්ද එකිනෙකට සමාන වීම නිසා රටවල් අතර මිලද $P_F = P_H$ ලෙස සමාන වේ.

සංකල්පමය වශයෙන් ජාත්‍යන්තර වෙළඳාමක් සඳහා අවකාශ නොපවතින්නේ එවැනි තත්ත්වයන් හිදී පමණි. නමුත් ප්‍රායෝගිකව ජාත්‍යන්තර වෙළඳාම සිදුවන්නේ මීටත් වඩා සංකීර්ණ වූ හේතු සාධක මත බව ද සඳහන් කළ යුතුය.

නිරපේක්ෂ වාසි න්‍යාය (Absolute Advantage Theory)

ජාත්‍යන්තර වෙළඳාම පිළිබඳ නිරපේක්ෂ වාසි න්‍යාය ඉදිරිපත් කර ඇත්තේ ඇඩම් ස්මිත් (1723- 1790) විසිනි. ජාතියක ධනය යනු භාණ්ඩ හා සේවා බවත්, වෙළඳ පාලනයන් ඉවත් කර ජාත්‍යන්තර වෙළඳාමට සහභාගි වීමෙන් එම ධනය වර්ධනය කරගත හැකි බවත් ඔහු නිරපේක්ෂ වාසි න්‍යාය තුළින් පෙන්වා දුන්නා. එමෙන්ම ජාත්‍යන්තර වෙළඳාම හරහා විවිධ රටවල් විවිධ භාණ්ඩ සඳහා විශේෂීකරණය වීමෙන් සහ එක් සමග සිදුවන ජාත්‍යන්තර ශ්‍රම විභජනය තුළින් සියළුම රටවලට වාසි අත්වන බවට ඔහු තර්ක කළා.

ජාත්‍යන්තර වෙළඳාම පිළිබඳ නිරපේක්ෂ වාසි න්‍යාය පදනම් වන මූලික උපකල්පන කිහිපයක් ඇත.

- 1 ලෝකයේ පවතින්නේ රටවල් දෙකක් පමණක් බවත් එම රටවල් නිපදවන්නේ භාණ්ඩ දෙකක් පමණක් බව.
- 2 නිෂ්පාදනය ස්ථාවර පරිමාණුකුල ඵල ලබන බව. එනම් ආන්තික අවස්ථික පිරිවැය ස්ථාවර බව.
- 3 අවශ්‍ය නම් භාණ්ඩ දෙකම නිපදවීමට ඕනෑම රටකට (රටවල් දෙකටම) හැකි බව.
- 4 සෑම රටකටම දෙන ලද "X" සම්පත් ප්‍රමාණයක් හිමිව තිබෙන බව සහ එය මුළුමනින්ම නිෂ්පාදනය සඳහා උපයෝජනයට ගැනෙන බව.
- 5 භාණ්ඩ දෙකම නිපදවීම සඳහා එකම සම්පත් භාවිතා කල හැකි බව.

මෙම උපකල්පන මත පිහිටා සිටි කල්පිත උදාහරණයක් ආශ්‍රයෙන් නිරපේක්ෂ වාසි පරික්ෂා කල හැකිය. ලෝකයේ පවතින රටවල් දෙක A සහ B බවත් මෙම රටවල් දෙකට නිපදවිය හැකි භාණ්ඩ දෙක රෙදි සහ සහල් බවත් සිතමු. රෙදි ඒකක 100 ක් හෝ සහල් ඒකක 50ක් නිපදවීමට A රටට හැකියාව තිබෙන අතර රෙදි ඒකක 50 ක් හෝ සහල් ඒකක 100ක් නිපදවීමට B රටට හැකියාව ඇත. මෙවැනි තත්ත්වයකදී එක් එක් භාණ්ඩ සම්බන්ධයෙන් ආවස්ථික පිරිවැය සංඛ්‍යා සටහන -1 හි දක්වේ.

සංඛ්‍යා සටහන -1

රට	රෙදි	සහල්	ආවස්ථික පිරිවැය අනුපාතය
A	100 හෝ	50	2:1
B	50 හෝ	100	1:2

A රටට රෙදි ඒකක 100 ක් නිපදවිය හැක්කේ සහල් ඒකක 50 ක් කැපකිරීමෙනි. වෙනත් විදිහකින් කිවහොත් A රට අතිරේක රෙදි ඒකකයක් නිපදවීම සඳහා සහල් ඒකක 0.5 ක් කැපකල යුතුය. එනම් අතිරේක රෙදි ඒකක 2 ක් සඳහා සහල් ඒකක 1 ක් කැප කල යුතුය. A රටේ ආවස්ථික පිරිවැය අනුපාතය 2 : 1 ලෙස දක්වා ඇත්තේ එබැවිණි. B රටේ තත්ත්වය ගතහොත් රෙදි ඒකක 50 ක් නිපදවිය හැක්කේ සහල් ඒකක 100 ක් කැප කිරීමෙනි. වෙනත් විදිහකින් කිවහොත් B රට අතිරේක රෙදි ඒකකයක් නිපදවීම සඳහා සහල් ඒකක 2 ක් කැපකල යුතුය. B රටේ ආවස්ථික පිරිවැය අනුපාතය 1:2 ලෙස දක්වා ඇත්තේ එබැවිනි.

මේ අනුව රෙදි නිපදවීම සඳහා අඩු ආවස්ථික පිරිවැයක් වැයවන්නේ A රටෙහිය. අනෙක් අතට, අතිරේක සහල් ඒකකයක් නිපදවීම සඳහා A රටට රෙදි ඒකක 2 ක් කැපකිරීමට සිදු වූවත් ඒ සඳහා B රටට කැප කිරීමට සිදුවන්නේ රෙදි ඒකක 0.5 කි. (එනම්, අතිරේක සහල්, ඒකක 2 ක් සඳහා වැයවන්නේ රෙදි ඒකක 1 කි.) මේ අනුව බලන කල A රට රෙදි නිපදවීම අතින් B රට සහල් නිපදවීම අතින් කාර්යක්ෂමතාවයක් පෙන්නුම් කරයි. එබැවින් A රට රෙදි නිපදවීම සඳහා ද B රට සහල් නිපදවීම සඳහා ද විශේෂීකරණය වී භාණ්ඩ නිපදවා ජාත්‍යන්තර වෙළඳාම තුළින් ගණුදෙනු කරගත යුතු බව ඇඩම් ස්මිත් ගේ අදහසයි. මෙවැනි වෙළඳාමකින් එක් එක් රටවල නිමවුම මෙන් ම ලෝක නිමවුම ද ඉහළ යන බව ඔහු පෙන්වා දී ඇත.

ජාත්‍යන්තර වෙළඳාම තුළින් එක් රටවල නිමවුම සහ ලෝක නිෂ්පාදනය ඉහළ යන අන්දම සංඛ්‍යා සටහන 2 හා සංඛ්‍යා සටහන 3 එකිනෙකට සැසඳීමෙන් පැහැදිලි කර ගැනීමට පුළුවන. සංඛ්‍යා සටහන 2 හි දක්වෙන්නේ A සහ B රටවල් ජාත්‍යන්තර වෙළඳාමට සහභාගි නොවී වැසුණු ආර්ථිකයන් වශයෙන් පවත්වාගෙන යමින් තමන්ට අවශ්‍ය කරන භාණ්ඩ දෙකම තම තමන් ම නිපදවා පරිභෝජනය කරන තත්ත්වයකි.

වැසුණු ආර්ථිකය යටතේ නිෂ්පාදනය සහ පරිභෝජනය

රට	භාණ්ඩ (ඒකක)		ජාතික නිමවුම හෝ ආවස්ථික පිරිවැය	අනුපාතය
	රෙදි	සහල්		
A	50	25	75	2:1
B	25	50	75	1:2
ලෝක නිමවුම	75	75	150	

වැසුණු ආර්ථික තත්ත්වය තුළ සෑම රටක්ම භාණ්ඩ දෙකෙන්ම විවිධ ප්‍රමාණ නිපදවන අතර ඒවා නිපදවීමේ කාර්යක්ෂමතාව ගැන සැලකිලිමත් නොවේ. දෙන ලද X සම්පත් ප්‍රමාණයකින් A රටට නිපදවිය හැක්කේ රෙදි ඒකක 100 ක් හෝ සහල් ඒකක 50 ක් බව අපි දනිමු. මේ අනුව A රටට අවශ්‍ය වන්නේ තම පරිභෝජනය සඳහා රෙදි ඒකක 50 ක් යැයි සිතමු. එවිට තවත් රෙදි ඒකක 50 ක් නිපදවිය හැකිව තිබූ සම්පත් A රටේ ඉතිරි වේ. එම සම්පත් යොදා ගෙන A රට සහල් නිෂ්පාදනය කරන අතර නිපදවිය හැක්කේ සහල් ඒකක 25 කි. එනම් ආවස්ථික පිරිවැය අනුපාතය 2:1 බැවින් රෙදි ඒකක 50 ක් නිපදවිය හැකි සම්පත්වලින් සහල් නිපදවිය හැක්කේ ඒකක 25 ක් බව ඔබට වැටහෙනු ඇත.

මේ අනුව A රටේ ජාතික නිමවුම භාණ්ඩ දෙකෙන්ම ඒකක 75 කි. අනෙක් අතට දෙන ලද X සම්පත් ප්‍රමාණයකින් B රටට නිපදවිය හැක්කේ රෙදි ඒකක 50 ක් හෝ සහල් ඒකක 100 ක් බව අපි දනිමු. මේ අනුව B රට තම පරිභෝජනය සඳහා රෙදි ඒකක 25 ක් නිපදවයි. එවිට තවත් රෙදි ඒකක 25 ක් නිපදවිය හැකිව තිබූ සම්පත් B රටේ ඉතිරි වේ. එම සම්පත් උපයෝජනය කර B රට සහල් නිෂ්පාදනය කරන අතර එහිදී සහල් ඒකක 50 ක් නිපදවිය හැකිය. එනම්, B රටේ ආවස්ථික පිරිවැය අනුපාතය 1:2 බැවින් රෙදි ඒකක 25 ක් නිපදවිය හැකි සම්පත්වලින් සහල් ඒකක 50 ක් නිපදවිය හැකි බව ඔබට වැටහෙනු ඇත. මේ අනුව රටේ ජාතික නිමවුම ද භාණ්ඩ දෙකෙන්ම ඒකක 75 ක් වේ. වැසුණු ආර්ථිකය යටතේ ලෝක නිමවුම භාණ්ඩ දෙකෙන්ම ඒකක 150 ක් බවද, පෙනී යයි.

මෙතෙක් අප සලකා බැලූ වැසුණු ආර්ථිකය, විවෘත කර නිදහසේ ජාත්‍යන්තර වෙළඳාම සිදුවීමට ඉඩහරින්නේ යැයි සිතමු. A රට තමාට වඩාත් කාර්යක්ෂමව නිපදවිය හැකි රෙදි පමණක් නිපදවන අතර B රට තමාට වඩාත් කාර්යක්ෂමව නිපදවිය හැකි සහල් පමණක් නිපදවයි. එවිට එක් එක් රටේ ජාතික නිමවුම හා ලෝක නිමවුම සංඛ්‍යා සටහන 3 මගින් දැක්වේ.

විවෘත ආර්ථිකය යටතේ නිෂ්පාදනය

රට	භාණ්ඩ (ඒකක)		ජාතික නිමවුම (ඒකක)
	රෙදි	සහල්	
A	100	0	100
B	0	100	100
ලෝක නිමවුම	75	75	200

A රට සියලු සම්පත් තමාට වඩාත් කාර්යක්ෂමව නිපදවිය හැකි භාණ්ඩය වන රෙදි සඳහා පමණක් උපයෝජනයට ගැනීමෙන් රෙදි ඒකක 100 ක් නිපදවිය හැකිය. එම රට නිෂ්පාදනය අතින් වඩාත් අකාර්යක්ෂම වන සහල් නිපදවන්නේ නැත. එමෙන් ම B රටට නිෂ්පාදනය අතින් වඩාත් කාර්යක්ෂම භාණ්ඩය වන සහල් සඳහා පමණක් සම්පත් උපයෝජනයට ගැනීමෙන් සහල් ඒකක 100 ක් නිපදවිය හැකිය. එම රට නිෂ්පාදනය අතින් වඩාත් අකාර්යක්ෂම වන රෙදි නිපදවන්නේ නැත. ආර්ථිකය විවෘත කළ විට නිෂ්පාදනයේ සිදුවූ වෙනස දැන් අපට පරීක්ෂා කළ හැකිය. වැසුණු ආර්ථිකය යටතේ A රටේ ජාතික නිෂ්පාදනය ඒකක 75 ක් වූ නමුත් විවෘත ආර්ථිකය යටතේ දැන් එය ඒකක 100 දක්වා වැඩිවී ඇත. එමෙන් ම වැසුණු ආර්ථිකය යටතේ B රටේ ජාතික නිමවුමද ඒකක 75 ක් වූ නමුත් විවෘත ආර්ථිකය යටතේ දැන් එය ඒකක 100 දක්වා වැඩිවී ඇත. වැසුණු ආර්ථිකය යටතේ ලෝක නිමවුම ඒකක 150 ක් වූ නමුත් විවෘත ආර්ථිකය යටතේ දැන් එය ඒකක 200 දක්වා වැඩි වී ඇත. මින් පැහැදිලි වන්නේ විවෘත ආර්ථිකය යටතේ විවිධ රටවල් තමාට වඩාත් කාර්යක්ෂමව නිපදවිය හැකි භාණ්ඩ නිපදවීම සඳහා තම සීමිත සම්පත් යොමු කිරීමෙන් ඒ ඒ රටවල ජාතික නිමවුම මෙන් ම ලෝක නිමවුම ද ඉහළ යන බවයි. මීට අමතරව ශ්‍රම විභජනයේ සහ විශේෂීකරණයේ වාසිද හිමි කර ගැනීමට රටවලට හැකිවනු ඇත.

සාපේක්ෂ වාසි න්‍යාය (Comparative Advantage Theory)

ඇඩම් ස්මිත් ගේ ජාත්‍යන්තර වෙළඳාම පිළිබඳ නිරපේක්ෂ වාසි න්‍යායෙන් ප්‍රකාශ වන්නේ විවිධ රටවල් තමාට වඩාත් කාර්යක්ෂමව නිපදවිය හැකි භාණ්ඩ පමණක් නිපදවා ජාත්‍යන්තර වෙළඳාම මගින් ඒවා ගනුදෙනු කරගත යුතු බවයි. ඒ අනුව නිරපේක්ෂ වාසි න්‍යායේ උදාහරණයට අනුව A රට රෙදි සඳහාත් B රට සහල් සඳහාත් කාර්යක්ෂම බැවින් A රට රෙදි නිපදවා රෙදි නොනිපදවන B රටට අපනයනය කර B රට නිපදවන සහල් ආනයනය කිරීමෙන් රටවල් දෙක අතර වෙළඳාම සිදුවේ. නමුත් මෙම රටවල් දෙකෙන් එක් රටක් අනෙකට වඩා භාණ්ඩ දෙකම නිෂ්පාදනය අතින් කාර්යක්ෂම තත්ත්වයක් පැවතිය හොත් ජාත්‍යන්තර වෙළඳාමක් සිදුවිය හැකිද? එහෙත් වාසි න්‍යායට අනුව එවන් විටෙක ජාත්‍යන්තර වෙළඳාම සඳහා අවකාශ නැත. එනම් එවැනි තත්ත්වයකදී ජාත්‍යන්තර වෙළඳාම සිදුවන්නේ කෙසේද යන්න පිළිබඳව ස්මිත්ගේ නිරපේක්ෂ වාසි න්‍යායේ සැලකිල්ලට ගෙන නැත. නමුත් රිකාඩෝ පවසන්නේ ජාත්‍යන්තර වෙළඳාම පැවතීමට රටවල් අතර නිෂ්පාදනයේ නිරපේක්ෂ කාර්යක්ෂමතාවයේ වෙනස නොව සාපේක්ෂ කාර්යක්ෂමතාවයෙහි වෙනස පමණක් ප්‍රමාණවත් බවයි. මෙය අපි තවත් කල්පිත උදාහරණයක් ආශ්‍රයෙන් විමසා බලමු. මීට ඉහත උදාහරණයෙහි සැලකිල්ලට ගත් රටවල් දෙකම ගතහොත් දෙන ලද X සම්පත් ප්‍රමාණයක් උපයෝජනයට ගෙන A රටට රෙදි ඒකක 100 ක් හෝ සහල් ඒකක 100 ක් නිපදවීමටත් B රටට රෙදි ඒකක 100 ක් හෝ සහල් ඒකක 200 ක් නිපදවීමටත් පුළුවන් යැයි සිතමු. මෙහිදී එක් එක් භාණ්ඩය සම්බන්ධයෙන් ආවස්ථික පිරිවැය අනුපාතය සංඛ්‍යා සටහන 4 මගින් දැක්වේ.

රට	භාණ්ඩ (ඒකක)		ජාතික නිමවුම (ඒකක)
	රෙදි	සහල්	
A	100 හෝ 100		1:1
B	100 හෝ 200		1:2 (=5:1)

විවෘත ආර්ථිකය යටතේ පරිභෝජනය

රට	භාණ්ඩ (ඒකක)		ජාතික පරිභෝජනය (ඒකක)
	රෙදි	සහල්	
A	50	(ආනයන)75	125
B	(ආනයන)50	125	175
ලෝක පරිභෝජනය	100	200	300

සංඛ්‍යා සටහනට අනුව රෙදි නිෂ්පාදනය අතින් A සහ B යන රටවල් දෙකටම ඇත්තේ සමාන කාර්යක්ෂමතාවයකි. නමුත් සහල් නිෂ්පාදනය අතින් B රට A රටට වඩා කාර්යක්ෂම වේ. මෙවැනි තත්ත්වයක් තුළ A රටෙන් B රටට ආනයනය කළ යුතු භාණ්ඩයක් නොමැති බැවින් රටවල් අතර වෙළඳාමක් ඇති නොවේ. නමුත් සාපේක්ෂ වාසි න්‍යායට අනුව මෙවැනි තත්ත්වයකදී චුළුද ජාත්‍යන්තර වෙළඳාමක් සිදුවිය හැකි ආකාරය පෙන්වා දිය හැකිය. A රට අතිරේක රෙදි ඒකකයක් සඳහා කැප කළ යුත්තේ සහල් ඒකක 1 කි. (1:1) නමුත් B රට අතිරේක රෙදි ඒකකයක් සඳහා සහල් ඒකක 2 ක් කැප කළ යුතුය. (1:2) මේ අනුව රෙදි නිෂ්පාදන අතින් වඩාත් කාර්යක්ෂමතාවයක් පවතින්නේ A රටටයි. අනෙක් අතට, A රට අතිරේක සහල් ඒකකයක් නිපදවීම සඳහා රෙදි ඒකක 1 ක් කැප කළ යුතුය. (1:1)

නමුත් B රට අතිරේක සහල් ඒකකයක් නිපදවීම වෙනුවෙන් කැප කළ යුත්තේ රෙදි ඒකක 0.5 කි. මේ අනුව සහල් නිෂ්පාදනය අතින් වඩාත් වැඩි කාර්යක්ෂමතාවයක් පවතින්නේ B රටටයි. මේ අනුව A රට රෙදි සහ B රට සහල් නිපදවා ජාත්‍යන්තර වෙළඳාම මගින් ගනුදෙනු කරගැනීම තුළින් රටවල් දෙකකටම වාසි අත්වනු ඇත. එම තත්ත්වය සංඛ්‍යා සටහන -5 සහ සංඛ්‍යා සටහන -6 පරීක්ෂා කිරීමෙන් පැහැදිලි වනු ඇත.

සංඛ්‍යා සටහන -5

වැසුණු ආර්ථිකය යටතේ නිෂ්පාදනය සහ පරිභෝජනය

රට	භාණ්ඩ (ඒකක)		ජාතික නිමවුම (ඒකක)
	රෙදි	සහල්	
A	50	50 (1:1)	100
B	50	100 (1:2)	150
ලෝක නිමවුම	100	150	250

සංඛ්‍යා සටහන -6

විවෘත ආර්ථිකය යටතේ නිෂ්පාදනය

රට	භාණ්ඩ (ඒකක)		ජාතික නිමවුම (ඒකක)
	රෙදි	සහල්	
A	100	0	100
B	0	200	200
ලෝක නිමවුම	100	200	300

සංඛ්‍යා සටහන -5 අනුව A රට වැසුණු ආර්ථිකය යටතේ තම පරිභෝජනය සඳහා අවශ්‍ය කරන රෙදි ඒකක 50 ක් සහ සහල් ඒකක 50 ක් නිපදවීමෙන් ජාතික නිමවුම ඒකක 100 ක් නිපදවයි. එමෙන්ම වැසුණු ආර්ථිකය යටතේ B රට තම පරිභෝජනය සඳහා රෙදි ඒකක 50 ක් සහල් ඒකක 100 නිපදවීමෙන් ජාතික නිමවුම එකක 150 ක් නිපදවයි. මේ අනුව ලෝක නිමවුම වන්නේ ඒකක 250 කි. නමුත් ආර්ථික විවෘත කළ විට (සංඛ්‍යා සටහන -6) ලෝක නිමවුම ඒකක 300 දක්වා වැඩි වී ඇත. එමෙන්ම එක් එක් රට නිපදවූ භාණ්ඩය ජාත්‍යන්තර වෙළඳාම තුළින් රටවල් අතර ගනුදෙනු වූ විට රටවල් දෙකේම පරිභෝජන මට්ටමද ඉහල යනු ඇත. මෙය සංඛ්‍යා සටහන -7 මගින් පැහැදිලි කළ හැකිය.

විවෘත ආර්ථිකය යටතේ (සංඛ්‍යා සටහන -7) A රට තමාට වඩාත් කාර්යක්ෂමව නිපදවිය හැකි රෙදි ඒකක 100 ක් නිපදවා ඉන් ඒකක 50 ක් දේශීය පරිභෝජනය සඳහා තබා ගනී. ඉතිරි ඒකක 50 අපනයන සඳහා වෙන් කරයි. අනික් අතට B රට නිපදවූ සහල් ඒකක 200 න් දේශීය පරිභෝජනය සඳහා ඒකක 125 ක් තබා ගනී. ඉතිරි ඒකක 75 අපනයනය සඳහා වෙන් කරයි. මෙලෙස A රට අපනයනය සඳහා වෙන් කළ සහල් ඒකක 75 සමග ගනුදෙනු කළ හැකිය. මෙහිදී ජාත්‍යන්තර වෙළඳ අනුපාතය 3:2 වී ඇත. දැන් අපට විවෘත ආර්ථිකය යටතේ පරිභෝජනය, වැසුණු ආර්ථිකය යටතේ පරිභෝජනය සමග සංසන්දනය කළ හැකිය. වැසුණු ආර්ථිකය යටතේ පරිභෝජනය සමග සෑම විටම නිෂ්පාදනයට සමාන විය. ඒ අනුව A රටේ පරිභෝජනය වැසුණු ආර්ථිකය යටතේ ඒකක 100 ක් වූ අතර ආර්ථිකය විවෘත කළ විට ඒකක 125 දක්වා වැඩිවී ඇත. වැසුණු ආර්ථිකය යටතේ B රටේ පරිභෝජනය ඒකක 150 ක් වූ අතර විවෘත ආර්ථිකය යටතේ එය ඒකක 175 දක්වා වැඩිවී ඇත. එමෙන්ම ලෝක පරිභෝජනයද ඒකක 250 සිට ඒකක 300 දක්වා වැඩි වී ඇත.

ජාත්‍යන්තර වෙළඳාමට සහභාගිවන රටවල වාසි අත්වන අන්දම මෙහි සලකා බැලුවේ ආර්ථිකයන් විවෘත කිරීමට පෙර පැවති පිරිවැය තත්ත්වයන් (ආවේණික පිරිවැය අනුපාතයන්) මතම පදනම්වයි. නමුත් ආර්ථිකය විවෘත කළ පසු ශ්‍රම විභජනය සහ විශේෂීකරණයේ වාසි ලැබීමට සෑම රටකටම ඉඩ සැලසෙන බැවින් රටවල් ලබන වාසි තවත් ඉහල යනු ඇත.

Refereneces

- Admas john, International Economics (New york; St. Martin's Press, 1972) Segments 3 and 4, pp. 15- 33
- Bo Sodersten and Geoffrey Reed, International Economics (London; Macmillan press Ltd, 1994), pp. 3- 38
- Chacholiades, M, International Trade and Policy (New york; McGraw Hill, 1978), pp. 13- 42
- Friendrich Klaus, International Economics (Tokyo; McGraw-Hill Kagakusha, 1974) Chapter 1, 2 and 3
- Kindlebrger, foreign Trade and National Economy (New haven; Yale University press, 1962) pp. 98 - 112
- Lindert, P. H. (Ed) International Economics (Illinois; IRWIN, 1987) PP. 15 - 90